БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сан 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БНА-2019/109/СТА-ТШ3

Баянхонгор хот 2018 он

Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат

Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Д.Цэцэгмаа Утас: 88089024 Цахим хаяг: tsetsegmaadam@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Цэрэнчимэд

Утас: 88302569 Цахим хаяг: tserenchimedb@sudit.gov.mn

Цахим хуудас: www.audit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт
АДБОУС	Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт
АОУС	Аудитын олон улсын стандарт

АГУУЛГА

1 Аудитын гэрчилгээ 3

2 Аудитын тайлан 5

2.1 Оршил 5

2.2 Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага 5

2.3 Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт 6

2.4 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин 6

2.5 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ 7

2.6 Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал 8

2.7 Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар 8

2.8 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн 8

2.8.1 Зөвлөмж өгөхөөс бусад хэлбэрээр шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал 8

2.9 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал 9

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татсан асуудал байхгүй 9

2.10 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга 9

2.11 Шилэн дансны мэдээлэл 9

2.12 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга 9

2.13 Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл 9

3 АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН БОЛОН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН. 10

3.1 Санхүүгийн байдлын тайлан 10

3.2 Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 11

3.3 Мөнгөн гүйлгээний тайлан 12

3.4 Цэвэр хөрөнгө өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 13

3.5 Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 13

1 Аудитын гэрчилгээ

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
64101 Номгон, Баянхонгор сум
Утас, факс 70-44-25-84
E-mail; bayankhongor@audit.gov.mn

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН
НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН
ДАРГА Б.ТҮВШИНЧИМЭГ
ТАНАА

2019.02.15 № 3/14

танай ______-ны № ______ т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-т заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн 2018 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл,санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэлийн хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

D:\STA-2018\Нийтийн номын сан\Тайлагнал\Аудитын гэрчилгээ.docx

2518494

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-т заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудитын хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

D:\STA-2018\Нийтийн номын сан\Тайлагнал\Аудитын гэрчилгээ.docx

2 Аудитын тайлан

2.1 Оршил

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн шууд захирагч Б.Түвшинчимэг-т танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчлийн талаарх тайлбар, тодруулга зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

Дараагийн заалтад аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг батлагдсан ангилал, үзүүлэлтээр бэлтгэж оруулав.

2.2 Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.2, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн шууд захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2019 оны 01 дүгээр сарын 28-аас 2019 оны 01 дүгээр сарын 29-ний хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2019 оны 01 дугаар сарын 29-ний өдөр эцэслэн

баталгаажуулж, Төсвийн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Баянхонгор аймаг дахь төрийн аудитын газрын аудитор Б.Цэрэнчимэд хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сан 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Баянхонгор аймаг дахь төрийн аудитын газар-т 2019 оны 01 дүгээр сарын 08-ны өдрийн 05 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

2.3 Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан төрийн аудитын байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаарх бодлого, арга зүйг мөрдөж ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчимд нийцүүлж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, түүнд тусгасан үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

Аудитын үйл явц, үр дүнг АДБОУС, АОУС-ын дагуу шат шатны чанарын хяналт хийж баталгаажуулсан болно.

Аудитыг дээрх бодлого, арга зүйд нийцүүлэн төлөвлөлтийн шатанд баталсан аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Аудит хийхэд Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Төсвийн тухай хууль болон Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг гол шалгуур болголоо.

2.4 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Бид аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу байгууллагын үйл ажиллагаа, түүний гадаад дотоод орчны талаар шаардлагатай хэмжээнд судалж, тэдгээрийн үр дүнг аудитад ашигласан.

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн талаарх ерөнхий мэдээллийг аудитыг төлөвлөх үе шатанд шинэчлэн баримтжуулж, А101 маягтаар баталгаажуулсан болно.

Эрхэм зорилго:

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сан нь “Соёлын бодлогын хүрээнд орчин үеийн техник хэрэгсэл, шинэ ном хэвлэл мэдээллэээр фондыг шинэчлэн өнөөгийн нөхцөл нийгмийн шаардлагад нийцсэн мэдээллээр ханган, эрдэм шинжилгээ, сургалт, танин мэдэхүйн төв болон өргөжиж, иргэдэд үйлчлэх үйлчилгээний таатай орчин бүрдүүлэхэд оршино" гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн үндсэн болон үндсэн бус үйл ажиллагааны талаар төлөвлөлтийн шатанд судалж, баримтжуулсан.

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн удирдлага төсвийн шууд захирагчийн хувьд дараах хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Монгол Улсын 2018 оны Төсвийн тухай хууль

Тайлант хугацаанд дээрх бодлого, журамд томоохон шинэчлэлт, өөрчлөлт гараагүй байна.

2.5 НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГО, ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА БОЛОН ДОТООД ХЯНАЛТТАЙ ХОЛБООТОЙ ХҮЧИН ЗҮЙЛСИЙН ҮНЭЛГЭЭ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Тус газрын одоо мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг Сангийн яамнаас авч хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын шинэчлэлт, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцэж байна.

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа мэдээллийн технологи, бүртгэл мэдээллийн системийн үйл ажиллагаатай танилцан түүний нарийн төвөгтэй байдлыг үнэлэхэд мэдээллийн технологийн мэргэжилтнийг аудитад татан оролцуулах шаардлагагүй гэж үзсэн тул аудитыг томилогдсон баг гүйцэтгэлээ.

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн “Санхүүгийн тооцоолох групп ХХК-ий "ACOLOUS"” программ хангамж ашигладаг байна.

2.6 Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитын явцад Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай холбоотой эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэлсэн.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд эрсдэлийн үнэлгээний урьдчилсан горим хэрэгжүүлэн 7 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлж, эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн 7 асуудалд нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

Аудитын чиглэл тус бүрд хамаарах илрүүлсэн эрсдэлийн жагсаалт, түүний үнэлгээг Б301 маягтаар, эрсдэлтэй асуудлыг сорих аудитын горим, сорил, түүнийг баримтжуулах, нотлох зүйлс цуглуулах арга зүйг Б401, Б402 маягтаар тус тус баримтжуулав.

2.7 Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 2,0 хувиар сонгов.

Нийт зардлыг материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр сонгосон нь материаллаг байдлын суурийг улсын төсвөөс санхүүждэг төсөвт байгууллагын хувьд байгууллагын нийт зардлыг суурь үзүүлэлт болгон сонгох нь зохимжтой гэж үзлээ.

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн 2018 оны *Нийт зардал* 161348,0 мянган төгрөг бөгөөд түүний *2* хувь болох *3,226,9* мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлын түвшинг Б201, аудитыг гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлын түвшинг В401 маягтаар тус тус баримтжуулан баталгаажуулав.

2.8 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд тогтоосон эрсдэл тус бүрд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн горим сорилын хэрэгжилт, гол үр дүнгийн талаар дор нэгтгэн тэмдэглэв.

Эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн аудитын 5 чиглэлээр аудитын 7 горим сорил гүйцэтгэхэд алда зөрчил илрээгүй болно.

2.8.1 Зөвлөмж өгөхөөс бусад хэлбэрээр шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал

Аудитын явцад алдаа, зөрчил илрээгүй тул зөвлөмж өгөөгүй болно.

2.9 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татсан асуудал байхгүй

2.10 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн шууд захирагч нь батлагдсан төсөв, түүний гүйцэтгэлийг зохих журмын дагуу зохион байгуулсан, үнэн зөв, тайлагнасан эсэхэд үнэлэлт өгөхийг зорьдог.

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн чиг үүргээ хэрэгжүүлэхтэй нь холбоотой 2018 онд 130118,8 мянган төгрөгийн төсөв батлагджээ. Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийн талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д дэлгэрэнгүй харуулав.

Батлагдсан төсвийг 42881,53 төгрөгөөр хэмнэгдэж, буцаан төвлөрүүлсэн байна. Зардлын бүлэг дотор хэмнэгдэн зарцуулсан тайлбарыг тусгайлан хүснэгтээр гаргаж ажлын баримтад хавсаргасан болно.

2.11 Шилэн дансны мэдээлэл

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийг өөрийн цахим хуудсаар дамжуулан тухай бүр ил тод мэдээлж байх үүрэгтэй.

Тус байгууллага нь Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газраас хийсэн “Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд хийсэн аудит”-аар Шилэн дансны хуулийн 6.1-д заасан мэдээллийн өөрт хамаарах 25 мэдээллийг хугацаанд нь, 6.4-д заасан мэдээллээс өөрт хамаарах 5,0 сая төгрөгөөс үнийн дүн бүхий орлогын 12 гүйлгээ байгааг хугацаанд тус тус мэдээлж хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна.

2.12 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх оны санхүүгийн тайланд "Хонгорын үр сад" ХХК аудит хийж зөвлөмж өгөөгүй байна.

2.13 Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Баянхонгор аймгийн Нийтийн номын сангийн 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдээ холбогдох хууль,

УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

Аудитын гэрчилгээг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүлэв.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

3 АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН БОЛОН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН.

3.1 Санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**6,930,180.00**	**6,530,900.00**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	6,930,180.00	6,530,900.00
354	**Хангамжийн материал**	6,930,180.00	6,530,900.00
35410	Бичиг хэргийн материал	633,420.00	908,000.00
35420	Аж ахуйн материал	5,284,760.00	4,610,900.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,012,000.00	1,012,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,115,777,560.05**	**2,069,063,218.81**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,115,777,560.05	2,069,063,218.81
392	**Биет хөрөнгө**	1,115,777,560.05	2,009,063,218.81
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,098,200,000.00	1,868,941,351.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-129,648,611.27	00.00
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	21,400,000.00	21,400,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-8,916,666.50	-11,056,666.46
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	26,922,500.00	26,922,500.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-17,054,150.12	-19,117,950.08
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	53,404,257.00	53,404,257.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-42,804,487.91	-48,176,749.60
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	6,500,000.00	6,500,000.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	8,270,000.00	1,702,158.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,354,000.10	00.00
39217	Ном	101,858,718.95	108,544,318.95
393	**Биет бус хөрөнгө**	00.00	60,000,000.00
39301	Програм хангамж	4,835,200.00	4,835,200.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,835,200.00	-4,835,200.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	00.00	60,000,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,122,707,740.05**	**2,075,594,118.81**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**1,478,813.90**	**361,142.22**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	1,478,813.90	361,142.22
413	**Өглөг**	1,478,813.90	361,142.22
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,121,228,926.15**	**2,075,232,976.59**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,121,228,926.15	2,075,232,976.59
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,189,286,285.85	1,189,286,285.85
51101	Өмч: - төрийн	1,189,286,285.85	1,189,286,285.85
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	-109,549,799.20	-134,239,044.39
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-109,549,799.20	-109,549,799.20

51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-24,689,245.19
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	41,492,439.50	1,020,185,735.13
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,122,707,740.05**	**2,075,594,118.81**

3.2 Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**135,583,985.00**	**139,218,626.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**9,513,485.00**	**9,100,526.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	126,070,500.00	130,118,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	3,000,000.00	8,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,000,000.00	8,000,000.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	3,989,000.00	00.00
133003	Хөрөнгийн	3,989,000.00	00.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	2,524,485.00	1,100,526.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	2,524,485.00	1,100,526.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**157,021,010.49**	**161,348,029.37**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**157,021,010.49**	**161,348,029.37**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	150,566,693.49	160,205,321.84
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	71,269,400.00	75,633,261.00
210101	Үндсэн цалин	71,269,400.00	75,633,261.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	7,865,509.90	11,826,781.32
210201	Тэтгэврийн даатгал	7,865,509.90	11,142,081.32
210202	Тэтгэмжийн даатгал	00.00	684,700.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	28,527,464.00	31,696,284.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,941,323.00	2,015,179.00
210302	Түлш, халаалт	24,188,175.00	27,235,329.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,397,966.00	2,445,776.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	6,660,198.00	1,938,440.47
210401	Бичиг хэрэг	3,233,940.00	877,440.00
210402	Тээвэр, шатахуун	320,600.00	198,720.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	565,508.00	576,280.47
210404	Ном, хэвлэл	38,000.00	00.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,502,150.00	286,000.00
2105	**Нормативт зардал**	00.00	462,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	462,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,311,000.00	2,211,860.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	643,000.00	466,660.00
210602	Тавилга	00.00	77,200.00
210604	Урсгал засвар	1,668,000.00	1,668,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	519,300.00	510,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	519,300.00	510,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,439,840.00	6,392,800.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,339,340.00	6,019,300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	140,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	174,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	67,500.00	59,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	00.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	31,973,981.59	29,533,395.05

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,431,300.00	00.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	30,542,681.59	29,533,395.05
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	6,454,317.00	1,142,707.53
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	5,824,485.00	1,100,526.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	2,524,485.00	1,100,526.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,300,000.00	00.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	629,832.00	42,181.53
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	629,832.00	42,181.53
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-21,437,025.49**	**-22,129,403.37**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	255,200.00	2,559,841.82
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	255,200.00	00.00
225007	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зардал	00.00	2,559,841.82
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-255,200.00	-2,559,841.82
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-21,692,225.49**	**-24,689,245.19**

3.3 МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**131,594,985.00**	**139,218,626.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**131,594,985.00**	**139,218,626.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	126,070,500.00	130,118,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	3,000,000.00	8,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,000,000.00	8,000,000.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	2,524,485.00	1,100,526.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	2,524,485.00	1,100,526.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**131,594,985.00**	**132,533,026.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**131,594,985.00**	**132,533,026.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**125,140,668.00**	**131,390,318.47**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	71,269,400.00	76,063,599.00
210101	Үндсэн цалин	71,269,400.00	76,063,599.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	7,717,600.00	11,405,600.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	7,717,600.00	10,434,726.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	00.00	119,322.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	00.00	29,830.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	00.00	821,722.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	27,196,560.00	32,804,799.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,941,323.00	2,015,179.00
210302	Түлш, халаалт	22,857,271.00	28,343,844.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,397,966.00	2,445,776.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	9,917,168.00	1,852,320.47
210401	Бичиг хэрэг	1,555,600.00	791,320.00
210402	Тээвэр, шатахуун	182,600.00	198,720.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	496,008.00	576,280.47
210404	Ном, хэвлэл	7,396,960.00	00.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	286,000.00	286,000.00
2105	**Нормативт зардал**	330,000.00	332,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	330,000.00	332,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,731,000.00	1,668,000.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,063,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	1,668,000.00	1,668,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	519,300.00	510,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	519,300.00	510,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3,023,340.00	6,753,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,922,840.00	6,380,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	140,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	174,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	67,500.00	59,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	00.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,436,300.00	00.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,436,300.00	00.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**6,454,317.00**	**1,142,707.53**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	5,824,485.00	1,100,526.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	2,524,485.00	1,100,526.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,300,000.00	00.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	629,832.00	42,181.53
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	629,832.00	42,181.53
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**00.00**	**6,685,600.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**00.00**	**6,685,600.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**00.00**	**6,685,600.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	00.00	6,685,600.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	00.00	6,685,600.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**00.00**	**-6,685,600.00**

3.4 ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,189,286,285.85	41,492,439.50	-56,762,199.83	1,174,016,525.52
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**1,189,286,285.85**	**41,492,439.50**	**-56,762,199.83**	1,174,016,525.52
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-18,886,593.70	-18,886,593.70
2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**1,189,286,285.85**	**41,492,439.50**	**-109,549,799.20**	1,121,228,926.15
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**1,189,286,285.85**	**41,492,439.50**	**-109,549,799.20**	1,121,228,926.15
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	978,693,295.63	00.00	978,693,295.63
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-24,689,245.19	-24,689,245.19
2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**1,189,286,285.85**	**1,020,185,735.13**	**-134,239,044.39**	2,075,232,976.59

3.5 ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		

2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	130,118,800.00	130,075,918.47
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	130,118,800.00	130,075,918.47
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	130,118,800.00	130,075,918.47
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	76,063,600.00	76,063,599.00
210101	Үндсэн цалин	76,063,600.00	76,063,599.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	11,405,600.00	11,405,600.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,492,000.00	10,434,726.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	728,400.00	119,322.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	582,700.00	00.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	145,700.00	29,830.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,456,800.00	821,722.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	32,804,800.00	32,804,799.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,732,100.00	2,015,179.00
210302	Түлш, халаалт	26,263,300.00	28,343,844.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,809,400.00	2,445,776.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	5,538,000.00	5,537,920.47
210401	Бичиг хэрэг	791,400.00	791,320.00
210402	Тээвэр, шатахуун	363,100.00	198,720.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	411,900.00	576,280.47
210404	Ном, хэвлэл	3,685,600.00	3,685,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	286,000.00	286,000.00
2105	**Нормативт зардал**	332,800.00	332,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	332,800.00	332,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,668,000.00	1,668,000.00
210604	Урсгал засвар	1,668,000.00	1,668,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	519,300.00	510,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	519,300.00	510,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,786,700.00	1,753,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,380,000.00	1,380,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	141,100.00	140,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	185,700.00	174,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	61,100.00	59,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	18,800.00	00.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	0.00	0.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	00.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	130,118,100.00	130,075,918.47
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	130,118,100.00	130,075,918.47
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	130,118,100.00	130,075,918.47
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	11	11
620001	Удирдах ажилтан	01	01
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	08	08
620003	Үйлчлэх ажилтан	02	02
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**00**	**00**